

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin prezenta propunere legislativă, se evidențiază importanța zilei de 24 noiembrie, având în vedere acțiunile și idealurile marelui martir și patriot, Stephan Ludwig Roth.

În data de 24 noiembrie 2023, au fost comemorați 227 de ani de la nașterea lui Stephan Ludwig Roth, pastor sas, istoric, revoluționar pașoptist și un apărător desăvârșit al drepturilor românilor.

Stephan Ludwig Roth a avut un rol semnificativ în sistemul educațional, devenind director al liceului cu predare în limba germană și susținând introducerea unor materii, cum ar fi gimnastica și muzica.

De asemenea, el a fost un gânditor umanist, istoric și profesor care a militat pentru reforme ale învățământului și pentru înființarea școlilor săsești.

În calitate de pașoptist, Stephan Ludwig Roth a fost un participant activ la Marea Adunare Națională de la Blaj din 1848 și a jucat un rol esențial în Comitetul de Pacificație, contribuind la adoptarea unor legi care susțineau drepturile țăranilor și eliminarea iobăgiei.

Față de obiectul propunerii legislative, o caracteristică esențială a martirului și patriotului Stephan Ludwig Roth a constat în faptul că a fost un apărător al identității românești față de politicile de asimilare care erau puse în aplicare la acel moment în Transilvania.

Astfel, în anul 1842, Stephan Ludwig Roth a promovat limba română ca fiind adevărata limbă oficială în Transilvania, în contextul în care Dieta de la Cluj dorea să ofere acest statut pentru limba maghiară.

Prin broșura „Războiul limbilor în Transilvania”, (Der Sprachenkampf in Siebenbürgen) a pledat pentru respectarea și promovarea limbii române, afirmând că *„nu văd nevoia de a se impune o limbă oficială a țării. Nu este nici limba germană, nici cea maghiară, ci limba română”* pe care *„o înveți singur, pe stradă, în contact singur cu oamenii. Și chiar dacă nu ai dori să înveți limba aceasta, o înmiită trebuință impune cunoștința (cunoașterea) ei. (...).”*

De altfel, Stephan Ludwig Roth reprezintă modelul jertfei supreme pentru principiile dreptății și egalității, fiind arestat și condamnat la moarte pentru „înaltă trădare”.

Astfel, Stephan Ludwig Roth a fost executat în 1849 pentru convingerile sale democratice și pentru lupta sa pentru drepturile poporului român și respectarea diversității etnice în Transilvania.

Așadar, prin instituirea zilei de 24 noiembrie drept Ziua respectării națiunii române de către minoritățile etnice, dorim să onorăm memoria lui Stephan Ludwig Roth și să subliniem importanța respectului reciproc între etnii, promovând diversitatea culturală și recunoașterea contribuțiilor tuturor comunităților la istoria și evoluția societății noastre.

Drept urmare, prin promovarea acestei inițiative legislative ar fi recunoscute meritele și sacrificiile unui lider care a militat pentru egalitate și respect între diferitele comunități etnice.

INIȚIATOR:

Senator AUR Gheorghe-Adrian CĂTANĂ

